

UIT DE LUCHT GEPLUKT

© 2013 Uitgeverij Manteau / WPG Uitgevers België nv,
Mechelsesteenweg 203, B-2018 Antwerpen en Mark Tijsmans

www.manteau.be
info@manteau.be

Vertegenwoordiging in Nederland
Singel 262
1016 AC Amsterdam
Postbus 3879
1001 AR Amsterdam

Omslagontwerp: Peer De Mayer
Omslagillustratie: Dominique Mertens
Vormgeving binnenwerk: Peer De Mayer
Foto achterplat: Koen Broos

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave
mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een
geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt,
in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch,
mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op welke wijze ook,
zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

ISBN 978 90 223 2844 6
D/2013/0034/154
NUR 283

Mark Tijsmans
**UIT DE
LUCHT
GEPLUKT** OF
HOE
RICKY
DE
WERELD
REDT

Manteau

Onze wereld en zijn plek in het heelal

EUROPIA

Onze wereld heet Europa. Europa draait rond de zon, en ondertussen ook rond haar eigen as.

Daarom kennen we dag en nacht. (Voor meer info daarover, zie thema 3: Dag en nacht.)

De zon zelf draait niet. Die staat stil in het heelal.

Europa heeft een aangenaam klimaat. Er is water, er is zuurstof, en we draaien rond de zon op de juiste afstand voor een aangename temperatuur. Vandaar dus dat er op onze wereld leven mogelijk is. Dat leven zijn wij. De mens. Maar ook de planten en alle dieren.

We leven met zo'n drie miljard mensen op onze wereld! De omstandigheden waarin wij leven zijn zo uniek dat die waarschijnlijk nergens anders in het heelal voorkomen. Er wordt dus aangenomen dat hier op Europa het enige leven bestaat dat er in het heelal te vinden is.

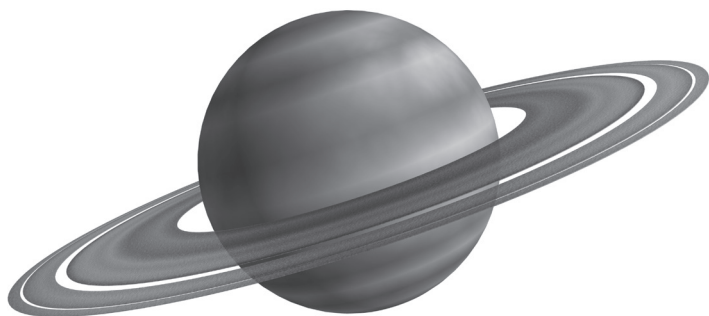
TITANIA

Titania is onze zusterwereld. We kunnen haar soms overdag en soms 's nachts aan de hemel zien staan als een grote, zachtgroene bol.

Waarom zien we Titania niet altijd? Dat komt omdat allebei de werelden rond hun eigen as draaien. Dat heet ook 'rotatie'. Als het werelddeel van Europa waarop jij woont door de rotatie is weggedraaid van Titania, kun je haar dus niet zien. Europa en Titania draaien rond elkaar in dezelfde atmosfeer.

Het is dus niet zo dat een van de twee werelden rond de andere cirkelt, zoals bijvoorbeeld een maan dat doet. Europa en Titania hebben dezelfde cirkelvormige baan en volgen elkaar zonder elkaar in te halen.

Als we Titania wat beter bekijken vertoont ze opvallend veel gelijkenissen met onze planeet Europa.

HOE KOMT DAT?

Heel, heel lang geleden, bij het ontstaan van dit zonnestelsel, was er slechts één heel grote superwereld. Naar schatting zo'n zeven miljard jaar en drie maanden geleden heeft een meteorietinslag er voor gezorgd dat deze superplaneet in twee stukken brak, ongeveer even groot in doorsnede. Daaruit zijn dan langzaam (na miljoenen en miljoenen jaren) de werelden Europa en Titania ontstaan.

IS ER OOK LEVEN OP TITANIA?

We weten niet of er ook leven is op Titania. Maar onze wetenschappers denken van niet. We hebben immers nog nooit een teken van leven kunnen opvangen.

En stel dat er leven is, dan kan het gevaarlijk zijn voor ons om met dat leven in contact te komen. Ja, zelfs dodelijk! En dan bedoelen we niet alleen de vele ziektes die wij hier niet kennen en waarmee we dus besmet kunnen worden, met rampzalige gevolgen! Er zijn ook geen garanties dat leven elders in het heelal even vredelievend is als hier. Wetenschappers en de ministeriële besluiters vinden het dus ook beter om dat soort dingen niet te onderzoeken.

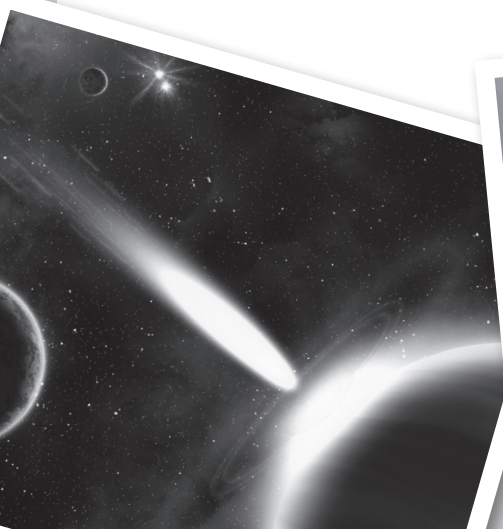
IS TITANIA BEREIKBAAR?

Nee! Het is niet mogelijk om bij Titania te komen. Stel dat Titania plots stil zou staan. Dan nog heeft onze wereld drie tot vier dagen nodig om tot bij onze zusterwereld te komen. Maar Titania staat niet stil. Ze draait samen met ons, even snel, rond de zon. Je moet dus al sneller dan onze wereld kunnen vliegen om ze in te halen, en dat is onmogelijk.

IS HET OOIT AL GEPROBEERD?

Vele geleerden hebben het in de loop van de geschiedenis geprobeerd, maar niemand is erin geslaagd. Simpelweg omdat het niet kan. Tot die conclusie is nu eindelijk iedereen gekomen. Door de vele tragische ongevallen die bij tal van pogingen te betreuren vielen, is het door de ministeriële besluiters nu ten strengste verboden om het nog te proberen.

Er zijn ook nu nog mensen – zijzelf noemen zich geleerden, de ministeriële besluiters spreken liever over fantasten – die denken dat het misschien toch moet kunnen. Hun ideeën zijn te gek voor woorden, en daarom in het onderwijs op Europa ook verboden. Niet zozeer omdat niemand mag horen wat deze mensen beweren. De ministeriële besluiters willen gewoon dat leerlingen enkel de juiste dingen leren.

EN WAT MET DIE KLEINE STIP?

's Avonds en 's ochtends kan je een kleine witte stip aan de hemel onderscheiden, die door het luchtruim vliegt. Overdag is die stip er natuurlijk ook, maar dan is hij vaak minder goed te zien

door de reflectie van de zon. Wat die stip precies is weten we niet, maar vermoedelijk gaat het om een komeet. Dat is een groot brokstuk dat ergens uit de onmetelijk grote ruimte komt, en net zoals wij in een baan rond de zon draait.

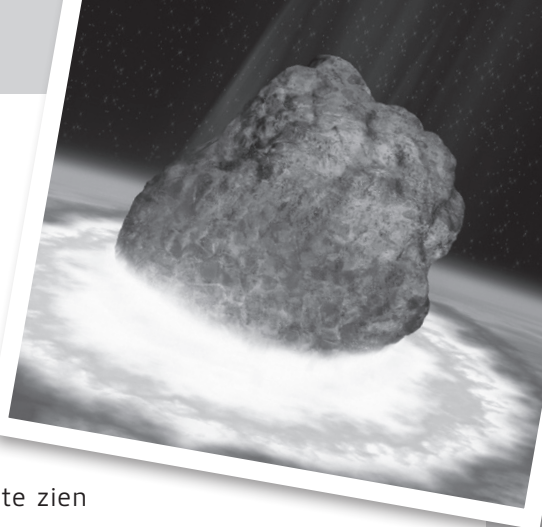
Daarom is de stip dus geen maan. Ze draait niet in een baan rond Europa en Titania!

Die komeet zweeft al vele en vele duizenden jaren in zijn eigen baan rond de zon, en zal dat ook blijven doen. Hij is ongevaarlijk, en enkel een leuk natuurfenomeen om naar te kijken.

WORDT DE STIP GROTER?

Het is onzin om te beweren dat de stip groter wordt. Dat zou willen zeggen dat zijn baan om de zon plots veranderd is, en hij nu langzaam op ons afkomt. En dat kan helemaal niet!

Ook nu weer zijn er mensen die beweren dat het duidelijk aantoonbaar is dat de stip groter wordt. Officiële studies hebben echter duidelijk aangetoond dat de stip in droog helder weer groter lijkt dan wanneer er veel vocht in de lucht hangt. Het fenomeen van de groter wordende stip is dus gezichtsbedrog!

HOOFDSTUK 1

Het ging vast een prachtige dag worden op Europa, want in de hele atmosfeer was geen wolkje te bespeuren, en van de begane grond tot aan Titania was de hemel stralend blauw. De vogels in de lucht vonden dat best, want ondanks het vroege ochtenduur leken ze zich prima te amuseren met hun sierlijke duik- en zweefvluchten.

In een slaapkamer stonden de ramen wagenwijd open. Het was zo'n echte jongenskamer, meer dan ruim genoeg, vol met coole spullen van een enig kind dat dus geen broers of zussen maar wel heel veel plek heeft. Voor het raam stond een in-de-verte-kijker. Op een statief en naar boven gericht, scherp gesteld op een kleine stip ergens ver weg aan het firmament, die een beetje groter leek dan gisteren. Dat kwam door het heldere weer, volgens de officiële uitleg van de weerkundige dienst.

De jongen in bed sliep als een roos. Daar had hij alle reden voor, zoals bijvoorbeeld het feit dat vogels misschien wel wakker waren zo vroeg in de ochtend, maar verstandige mensen nog niet. En de jongen in bed was toevallig heel verstandig! Hij heette Ricky Van de Ruigerots, was elf jaar en woonde met een geweldig leuke papa en mama in een geweldig leuk huis in een geweldig leuke residentiële wijk. Met mooie, ruime huizen, omringd door grote tuinen, met gras, struiken en bomen waar je heerlijk in kon spelen, en helemaal achteraan van die halfverborgen schuurtjes waar ouders haast nooit kwamen en die je dus kon volstapelen met alle grote geheimen die je had! Ricky was een supergelukkige jongen, die zonder zorgen door het leven huppelde.

Maar nu huppelde hij even niet. Want hij sliep. Hij lag in een geweldig bed van zo'n twee bij twee meter, wat veel te groot was,

maar het was gekocht op de groei, zoals zijn papa altijd lachend zei.

‘En op een lief!’ antwoordde zijn mama dan. Daar moesten zijn ouders elke keer zo om lachen! Terwijl het toch altijd om hetzelfde grappe ging.

Ricky Van de Ruigerots droeg alleen zo’n kort pyjamabroekje. Het truitje lag nog netjes in de kast. Het was veel te warm om dat te dragen. Zijn dons lag ergens ver weg links achteraan bij een gepropt op een bolletje, zo slordig dat zijn mama er straks beslist wat van zou zeggen. Het zou Ricky wat! Het enige wat je in deze hitte kon doen was in je blote bovenlijf zo stil mogelijk op je rug gaan liggen en zo min mogelijk bewegen. Tot het tijd was om op te staan.

De openstaande ramen hielpen niks. Er was geen zuchtje wind. De gordijnen waren niet dicht en hingen onbeweeglijk werkloos maar wat te hangen.

Slapen met open ramen... Daar was Ricky behoorlijk trots op. Niemand durfde dat, vanwege de vele insecten in de zomer. Maar daar had Ricky snel wat op gevonden. Ricky was namelijk een uitvinder. Nu goed, geen echte natuurlijk, met een diploma en zo. Maar dat zou later vast nog komen! Maar hij was wel al een zelfverklaard uitvinder, die het als hobby deed, en dat was voor een jongen van elf die nog even op de lagere school zat voorlopig het hoogst haalbare.

Hij had het altijd al gekund, uitvinden. Zijn hele jonge leven al. Zo had Ricky, toen hij volgens zijn papa oud genoeg was om mee in de tuin te werken, al vrij vlug een gras-afsnij-machine uitgevonden, die je niet hoefde te duwen, maar die alles helemaal zelf deed. Ook de kantjes en het onkruid rond de plantenvakken! Terwijl je zelf lekker in het zwembad kon blijven ploeteren. Toegegeven, het was een van zijn eerste echte uitvindingen geweest, dus het was niet vanaf het begin een succes. Het

langharig tapijt in de woonkamer had mama kunnen weggooien, omdat Ricky zijn machine niet uitgelegd kreeg dat gras alleen buiten groeit. Dat was waar. Maar de zeldzame tulpen rond het zwembad van de buren waren toch weer in al hun pracht beginnen te bloeien, het jaar daarop! Daar had de buurman toen dus helemaal niet zoveel trammelant over hoeven te maken.

Een van zijn nieuwste uitvindingen was een paar weken oud. Hij had er de hele winter aan gesleuteld en hij was net op tijd klaar geweest toen de eerste echt warme nachten zich aankondigden. Hij had op de vensterbank van zijn open raam de VV2 muggen-wespen-vliegen-en-andere-vieze-beesten-platklop-verpletteraar geïnstalleerd. Ricky hield van uitvindingen met namen die duidelijk omschreven waarvoor ze dienden! Het was uiteindelijk een technisch hoogstandje geworden. Dat 'VV2' sloeg op Verbeterde Versie twee. Ricky's eerste idee was om een spin te kweken die geen ronde maar vierkante webben weefde, precies even groot als zijn open raam. Maar de poetsvrouw, die elke twee weken ook de ramen lapte, was zich dood geschrokken en had ermee gedreigd naar Titania te emigreren als die nare jongen niet dadelijk zijn pogingen stopzette.

En dus was het de VV2 muggen-wespen-vliegen-en-andere-vieze-beesten-platklop-verpletteraar geworden. Een systeem van vliegenmeppers in de vier hoeken van het open raam, dat in actie kwam vanaf het moment dat eender welk insect zich in de buurt durfde te vertonen. Ricky had even overwogen om het ding ook op poetsvrouwen te laten meppen, maar in een vlaag van medelijden, en vooral denkend aan de gevolgen voor zichzelf had hij dat gelaten.

Pets!

'Steekmug... oftewel Culcidae', klonk het eerder machinaal vanuit het open raam. Ricky was zo trots op zijn machine. Hij

had haar zo ontworpen dat ze elk insect dat ze tot moes klopte kon herkennen, en er niet alleen de gangbare naam, maar ook de Latijnse benaming voor kon geven. Niet dat het insect daar nog veel aan had, maar Ricky hield van natuurkunde en zo, en vond dat al zijn uitvindingen ook iets leerrijks moesten hebben.

Pets!

‘Bromvlieg... oftewel Calliphoridae.’

‘Vwhhanghu...’ klonk het wat stoffig vanuit bed. Ricky zei eigenlijk ‘Dank U’, maar hij lag met zijn hoofd onder zijn kussen, vandaar dat hij wat moeilijk te verstaan was.

Pets!

‘Boskrekel... oftewel Nemobius Sylvestris.’

Zijn uitvinding had één groot probleem. Ricky was een volumeknop vergeten, dus hoe vroeg of laat of midden in de nacht het ook was, hij schrok altijd wakker van die vervelende stem, met haar Latijns gezwets waar je om drie uur ’s nachts totaal niet in geïnteresseerd was.

Daarom sliep Ricky dus nu met zijn hoofdkussen op zijn hoofd, in plaats van eronder, tot hij die volumeknop had kunnen installeren.

Zonde trouwens, want nu zag hij die mooie jongenskamer niet meer waarin hij sliep. Waar aan de muren kriskras door elkaar verschillende tekeningen hingen, grote en kleine, en waar aan het plafond in totale willekeur schaalmodellen waren opgehangen, van vrij herkenbare of eerder abstracte luchtzweefmachines, die Ricky in zijn fantasie ontwierp om ermee als allereerste mens ooit naar Titania te vliegen. Want dat was zijn grote droom en levensdoel, om het plechtig te laten klinken!

Zijn ouders vonden alles best, zolang de meest gedurfde uitvindingen maar in de teken- en schaalmodelfase bleven. Het was Ricky verboden om zijn fantasievliegmachines ook echt te

bouwen. Hoewel er in de tuin plek genoeg was, zo protesteerde de jongen steeds. Maar dan zouden de burens dat weer zien, en lastige vragen beginnen te stellen. En de ministeriële besluiters hadden het niet zo begrepen op nieuwe uitvindingen. Zo lang het bij huis-, tuin- en keukengebruik bleef was alles best, zeker als het kinderwerk was. Maar een luchtmaschine om naar Titania te vliegen zouden ze zeker afkeuren! Vandaar dus dat het bij schaalmodellen bleef.

Als Ricky Van de Ruigerots zichzelf zo in bed had kunnen zien liggen, in dat pyjamabroekje en met dat kussen op zijn hoofd, had de jongen vast eens diep gezucht. Ricky vond zichzelf er namelijk vrij gewoontjes uitzien. Terwijl een echte goede uitvinder een rare kwibus hoorde te zijn, met een ontploft kapsel dat in geen zeven jaar nog een kapper gezien had, en van die rare kleren die een beetje te groot leken en die je al minstens een halve eeuw nergens meer kon kopen. Maar Ricky werd elke drie weken zonder pardon bij de kapper afgezet, desnoods enkel om wat bij te knippen, zolang het maar netjes bleef! En kleren die ouder waren dan een jaar mocht hij alleen nog dragen in de tuin, en dan nog als er vast en zeker niemand op bezoek ging komen.

Nee. Ricky was gewoon gewoontjes. Hij was niet de grootste, maar ook niet de kleinste van de klas. Hij was niet dik, maar ook geen magere spriet. Hij had bruin haar en bruine ogen, zoals de meeste mensen op Europa. Hij droeg geen bril, had geen spraakgebrek of platvoeten, had niet een of andere zeldzame ziekte en moest ook geen pillen pakken omdat hij hyperkinetisch was. Hij was gewoon. Zo gewoon als een gewoon kind kon zijn.

Het enige wat hij wel had en de rest van zijn klas niet, waren sproeten. Hij stond er vol mee. En hij wist niet of hij dat wel zo leuk vond. Vooral in de zomer leken die sproeten zich in grote hoeveelheden op zijn huid te nestelen, en liefst op plekken waar

iedereen ze goed kon zien. Rug, buik, benen en billen (toegegeven, die laatste zag alleen mama soms), op zijn wangen en oren en rond zijn neus en zo. Volgens Ricky hoorde een uitvinder helemaal geen sproeten te hebben. Volgens zijn mama zag hij er 's zomers nog twee keer zo schattig uit als anders! Ricky kende geen enkele uitvinder die schattig was. Hij kende wel een paar rare, een paar gestoorde ook wel, briljant maar een gevaar voor zichzelf of de samenleving, of desnoods voor allebei. Van dat soort geleerden had Ricky ooit al wel gehoord. Maar schattig... Wat was je daar in godsnaam mee als uitvinder in spe!

'Goeiemorgen, Ricky Van de Ruigerots, word wakker!' Die stem kwam niet vanuit het raam. Ze kwam van de overkant, in de hoek van de kamer, en klonk vrij metaalachtig. Daar stond een machine die trots het naamplaatje 'wakkerwekker voor dramatisch moeilijke gevallen' droeg. Het ding stond de hele dag opvallend in de hoek van de kamer en liet alleen van zich horen tijdens de ochtenduren. Het was een vierkante bak met wieltjes eronder, en tal van deurtjes die automatisch open en dicht konden. Bovenaan was zo'n luikje open gegaan, waar nu een speaker uit tevoorschijn was gekomen.

'Opstaan!' zei de machine weer. 'Begin je dagen vroeg genoeg, dan zijn ze zeker lang genoeg.'

De spreuk was elke dag een andere. Gelukkig maar. Want dit was een heel slechte, vond Ricky.

'Hou je bek', kreunde hij. Het was goed te verstaan, want de jongen tilde even zijn hoofdkussen op.

'Het is zeven uur', ging de vervelende, nasale stem onverstoord verder. Ricky kende die stem. Het was die van hem. Hij had vorig jaar een hele dag met een wasknijper op zijn neus zitten opnemen, omdat hij vond dat het zo het beste op een sprekende

robot leek. 'Dus kom je bed uit, ga je wassen en doe daarna je schooluniform aan. Het ligt klaar op je stoel bij het bureau.'

'Mijn uniform ligt altijd klaar op de stoel bij het bureau!' snauwde Ricky, die onder zijn kussen vandaan keek met een blik van 'Wat was ik aan het denken toen ik jou uitvond!' Hij tastte even onder zijn bed en deed een paraplu open. Hij rolde zichzelf op tot een bolletje en ging achter de paraplu lekker verder liggen soezen.

'Waarschuwing!' sprak de wakkerwekker voor dramatisch moeilijke gevallen streng. 'Indien je niet dadelijk je bed uit komt, en als bewijs voor je wakker zijn het ochtendlied zingt dat je toevallig zelf gecomponeerd hebt, ben ik genoodzaakt fase één van het rampenplan af te kondigen, en zullen de gevolgen ernstig, verstrekkend en behoorlijk catastrofaal zijn.'

Ricky mompelde de woorden mee. Hij had ze tenslotte zelf ingesproken. Dommerik dat hij toen was. Hij vond zichzelf best een leuke kerel, echt, maar hij werd nog altijd boos op zichzelf als hij terugdacht aan die dag toen hij de wakkerwekker voor dramatisch moeilijke gevallen had uitgevonden!

Hij was toen voor de wist-Ricky-veel-hoeveelste keer te laat aan het ontbijt verschenen, dus hij zou alweer te laat op school komen, en papa die zijn zoon eerst nog moest afzetten, te laat op zijn werk. Dat laatste was niet zo best. Papa was chauffeur voor de ministeriële besluiters, en die zouden nu dus ook te laat bij hun eerste afspraken arriveren. Dat zou Ricky worst wezen. Maar papa, mama en de ministeriële besluiters leken daar anders over te denken.

Het had Ricky twee weken huisarrest opgeleverd. Niet met onmiddellijke ingang, nee nee. Pas in de vakantie! En per dag dat hij het nog eens zou riskeren zich te verslapen, kwam er een week bij!

En dus had Ricky, zonder veel nadenken over gevolgen op

lange termijn, de wakkerwekker voor dramatisch moeilijke gevallen uitgevonden.

Het ding werkte vanaf dag één perfect. Het werkte zo perfect dat zijn ouders hun zoon er uitgebreid mee feliciteerden, hoewel ze de rest van zijn uitvindingen gewoonlijk met wantrouwen bekeken. Het was pas een paar dagen later, toen het weekend werd, dat Ricky ontdekte dat zijn papa aan zijn uitvinding had zitten prutsen. De aan- en uitknop was namelijk verwijderd. Dus wat Ricky ook probeerde, die vervelende wakkerwekker zette elke dag, zelfs op vrije dagen, 's ochtends zijn hele kamer op zijn kop. Het was nu eenmaal geen gewone wekker, maar één voor dramatisch moeilijke gevallen...

'Waarschuwing genegeerd', klonk het in de hoek. 'Fase één van het rampenplan dus vanaf heden van kracht.' Aan de achterkant van de machine ging een klein luikje open, en twee pantoffels vlogen door de lucht en ploften neer in het midden van de paraplu, waarna ze zielig naar beneden gleden.

'Mis. Achterlijk ding!' grinnikte Ricky, en hij smiet de pantoffels vlug op de grond. Het waren van die bebloemde oudedamespantoffels, met van die roze pluchen plukjes erop genaaid. Ricky had ze bij oma uit de vuilnisbak gered, toen die een paar nieuwe had gekocht, die er precies hetzelfde uitzagen als haar oude.

'Luister eens hier, lamlendig stuk luijaard', begon de wekker na een tijdje weer. 'Laatste waarschuwing. Kom je bed uit, ga je wassen en trek...'

'Ja ja ja...' zuchtte Ricky diep. 'Je uniform aan dat op de stoel aan het bureau enzovoort en zo verder. Ik doe het heus wel. Nog heel eventjes maar.' En Ricky bleef liggen achter de paraplu.

'Waarschuwing wederom genegeerd', was het korte antwoord. 'Fase twee van het rampenplan dus vanaf heden van kracht! Sancties volgen zonder verdere waarschuwingen!' Links opzij

ging er een luikje open. Voor de rest gebeurde er niks. Ricky wachtte af, met gespannen trekken om zijn mond en toegeknepen ogen. Toen er een tijdje niks gebeurde, stak hij voorzichtig zijn hoofd boven de paraplu uit. Meteen vloog er een oude legerschoen van papa zijn richting uit. Ricky was net op tijd weer achter de paraplu verdwenen. De schoen zweefde nipt maar duidelijk over.

‘Hahaha... Mis! Zelig stuk techniek!’ Ricky zat op zijn knieën achter de paraplu, en had zo te horen aan zijn grote mond niet door dat er opzij een stuk van zijn pyjamabroekje zichtbaar was. Het stuk waarin zich twee jongensbillen duidelijk zichtbaar aftekenden. Even gebeurde er weer niks. Ricky twijfelde. Hoe kon dat nu? Normaal moest er toch allang... zou hij weer even durven spieken, boven die paraplu?

Toen kreeg Ricky een geweldige schop tegen zijn achterwerk, door een oude legerschoen die met stille trefzekerheid kwam aangevlogen en er bestoft, vrij zelig en al lange tijd werkloos uitzag! De zool vooraan zat zelfs helemaal los.

‘Auw!’ Ricky sprong recht en wreef met een boos gezicht over zijn zere billen. ‘Dat is niet eerlijk’, snauwde hij zuur. ‘Dat kan helemaal niet. Hoe...’ Ricky stakte even. ‘PAPAAAA!’ riep hij toen.

‘ZOOOOON’, klonk een licht lachende stem van beneden.

‘Wat heb je met mijn...’

‘Ik heb er een timer op gezet’, riep papa nog voor de vraag af was. ‘Kwestie van een beetje variatie te brengen in je dagelijks ochtendritueel.’

‘Dat is vals... Dat is...’

‘Allerlaatste waarschuwing!’ zei de robot in de hoek plots weer. ‘Gelieve het zelf gecomponeerde ochtendlied te zingen, luid, duidelijk en met bijbehorende gebaren graag, of fase drie van het rampenplan zal onverkort en zonder verdere waarschuwingen

worden uitgevoerd.' Bovenaan de machine ging alvast een luikje open, en er steeg een vieze rook op uit een pot met een stinkende, licht pruttelende smurrie.

'Oh nee...' Ricky keek even geschrokken op. 'Fase drie... De bloemkoolsoep van oma!' fluisterde hij. Hij snelde naar de stoel aan zijn bureau, trok als een gek zijn uniform aan en vergat om zijn pyjamabroekje uit en een onderbroek aan te doen! Daarna begon hij als een slecht gedrilde soldaat druk doende door de kamer te marcheren, waarbij hij op vrij debiele wijze met zijn armen zwaaide. Hij glimlachte de hele tijd overdreven, en alsof het allemaal nog niet lachwekkend genoeg was, begon hij er ook nog eens luidkeels bij te zingen.

Hoera, joepie, jochei!

Weer een nieuwe dag voor mij.

En ik sta paraat van in de vroege uren

Want in weer en wind en storm

Spring ik in mijn uniform.

Om me zo op tijd naar school te laten sturen!

Het was een vrij belachelijke vertoning. En hij had het liedje toch zelf geschreven. Maar nogmaals, dat was dus gebeurd op een moment toen er nog een aan- en uitknop op de wakkerwekker stond, en Ricky dus niet van plan was geweest om het liedje ook echt elke ochtend als een debiele gek te staan zingen. Hij had zelfs een kleine variatie gemaakt, voor in het weekend of op vrije dagen. Dan mochten de drie laatste zinnen anders zijn.

Mijn pyjama houd ik aan

'k zou er anders mooi bij staan

Stel je voor dat we ontbijten bij de burenl

Niet dat dat ooit echt gebeurde, dat ontbijt bij de buren. Sinds dat voorvalletje met de kort gemaaide tulpen spraken ze niet zo gek veel meer met elkaar. Maar een liedje hoorde te rijmen, dus een beetje dichtertlijke vrijheid mocht wel.

Ricky moest dringend de code van papa proberen te kraken!

‘Bravo jongen. Ik wist wel dat je het kon’, sprak de wakker-wekker trots. ‘En daarom... Bis bis bis... Nog een keer! Nog een keer!’

‘Hoezo bis bis bis nog een keer!’ gilde Ricky paniekerig. Wacht eens even! Die zinnen had Ricky helemaal nooit ingesproken. En nu hij wat beter nadacht... Dit was zijn stem ook helemaal niet. Het was die van papa! Met een wasknijper op zijn neus. De na-aper!

‘PAPAAAAAAA!’

‘ZOOOOOON!’ klonk het beneden weer.

‘Wat heb je...’

‘Ik heb een kleine update gedaan. Toch zonde om zo’n mooi liedje elke ochtend maar één keer te zingen! Trouwens, hoe wil je je eitje dadelijk? Zacht- of hardgekookt?’

‘Waarschuwing’, begon de vervelende machine weer. ‘Ik wil nu dadelijk het toevallig zelf gecomponeerde ochtendlied bis bis bis nog een keer horen, of...’

‘Ja ja ja’, snauwde Ricky. En was al weer aan het marcheren. ‘Pokkeding...’ fluisterde hij vlug, voor hij weer begon te zingen.

Hoera, joepie, jochei!

Weer een nieuwe dag voor mij...

Pets!

‘Plooiwiegwesp of limonadewesp, oftewel Vespidae.’ Het kwam vanuit het raam. Blij te horen dat er ook nog uitvindingen

zijn die me wel trouw blijven! dacht Ricky, zo even tussen het marcheren en twee coupletten door.

Mama en papa zaten de hele tijd te glimlachen bij het ontbijt. Ricky zei geen woord. En bovendien was zijn eitje intussen veel te hard gekookt!

‘Misschien draag je het best een das.’

‘Wanneer?’

‘Zo dadelijk, bij je interview.’

‘Ik heb geen das.’

‘Dan leen je er toch eentje van papa’, zei mama zonder op te kijken. Ze las een vrouwenblaadje, en sloeg net een pagina om. Het was vier uur, de school was uit en Ricky at een stukje taart aan de keukentafel.

‘Mama’, begon Ricky tussen twee happen door. ‘Kijk dan. Het is voor een schoolproject.’ Hij wees naar zichzelf. ‘Ik ga in schooluniform. Met bijbehorend strikje.’ Hij trok het ding even keurig recht.

‘Dat is niet hetzelfde.’

‘Wel waar. Want een strik heet eigenlijk een vlinderdas.’

‘Wijsneus.’

Ricky’s uniform bestond uit een grijze kniebroek met daar- onder donkerblauwe kousen, hoog opgetrokken tot aan de knie, die in onberispelijk mooi gepoetste zwarte schoenen zaten. Dat schoenen poetsen deed hij niet zelf, hij had in het eerste leer- jaar al een schoenenpoetsmachine uitgevonden. Die stond in de garage. Hij droeg een net wit hemd met een lichtblauwe blazer daarover, met het logo van de school op de linkerkant van zijn borst, en een helderblauw strikje rond zijn nek. Hij zag er

daarmee precies zo uit als alle andere jongens van de school. En ook als de meisjes trouwens, al droegen die een rok en geen broek. Ricky hield van zijn schooluniform. En het ding zat hem als gegoten! Vandaag even niet, door die pyjamabroek eronder, maar hij vertikte het om te vragen of hij even naar boven mocht om daar wat aan te doen. Mama hield ook van haar zoon, zeker in uniform. Vooral in de zomer, want dan kreeg ze er die sproetjes gratis bij.

‘Luister even, jongenlief’, begon mama weer. ‘Bij zulke belangrijke personen kan je vast niet deftig genoeg gekleed zijn.’

‘Mama!’ protesteerde Ricky.

Een heel grote, chique zwarte auto kwam de oprit opgereden en claxonnerde even kort. Papa stapte uit, keek even op zijn klok en snelde toen de voordeur door, naar de keuken toe, waar hij zijn vrouw en zoon met een zoen begroette.

‘Ben je klaar, zoonlief?’ vroeg hij vluchtig. ‘Ik kan niet te lang wegblijven.’ Dus schrokte Ricky de taart in twee happen naar binnen. ‘Wel vriendelijk toch, van de ministeriële besluiters, dat ik je mag brengen met een van hun auto’s.’ Hij stopte even en keek zijn zoon onderzoekend aan. ‘Kun je niet beter een das dragen, Ricky? Op bezoek bij zulke belangrijke mensen kan je tenslotte niet deftig genoeg gekleed zijn.’

Ricky zuchtte diep. Dit grapje hadden die fijne ouders van hem vast weer samen liggen afspreken, ergens vroeg die ochtend!

Ricky had geluk gehad met zijn schoolproject, dat elke zesdeklasser hoorde te maken voor hij naar de middelbare school kon. Terwijl andere kinderen zich bezighielden met opstellen over ‘de spin’ of ‘mijn hobby’ of ‘de verschrikkelijk onbekende en tot nu toe helaas ongeneeslijke ziekte van de buurvrouw’, had Ricky voorgesteld om een werk te maken over treinen. En het was

nog goedgekeurd ook! Dat was best uitzonderlijk op Europia, want daar reden namelijk helemaal geen treinen. Ze kenden ze wel, maar ze gebruikten ze niet. Niet meer. Dat had zo zijn redenen. De trein was jaren geleden al uitgevonden door een van de knapste geleerden die Europia ooit gekend had, Eustachius V.C. Simplicius. Een briljante geest, in zijn gloriedagen al wereldberoemd, die het leven van de mensen door de jaren heen best makkelijker had gemaakt met zijn vele knappe, vooruitstrevende en nieuwe uitvindingen. Zoals bijvoorbeeld de automatische brood-korst-af-snijder, handig voor ouders met kleine kinderen. En ook nog de kleef-de-korsten-terug-aan-de-boterham-plakker, voor kinderen die hun korsten van hun brood sneden maar ze toch moesten opeten van hun ouders... Best handige dingen. Alleen maar uitgevonden door Eustachius V.C. Simplicius.

En ondanks het feit dat de ministeriële besluiters niet van nieuwe dingen hielden, en ze Eustachius nauwlettend in het oog hielden bij alles wat hij deed, werden hij en zijn werk toch getolereerd, omdat het de maatschappij een heleboel vooruitgang opleverde. Dat moesten zelfs de heren ministeriële besluiters eerlijk toegeven. Maar bij de uitvinding van de treinen had de man de bal toch behoorlijk misgeslagen! Het leek eerst een goed idee, zo'n stel wagons achter een locomotief die op sporen met een rotvaart van station naar station rolden, maar als zo'n trein dan eenmaal aangekomen was, hoe reed hij dan terug? Eustachius had niet gedacht aan een manier om zo'n trein te kunnen om draaien. Er zat dus niks anders op dan achterwaarts terug te rijden, waarbij de machinist helemaal niks zag, met al die wagons die hem het zicht ontnamen. Meestal knalde zo'n achterwaarts rijdende trein in volle vaart tegen het station aan, omdat hij niet op tijd kon stoppen. Toen het station van vertrek voor de vierde keer was heropgebouwd kwamen de eerste protesten, en na de

zesde keer besloten de ministeriële besluiters dat het nu welletjes was geweest. De treinen werden naar de vergeethoek verbannen. En daar waren ze enkele tientallen jaren blijven staan, tot Ricky, die een grote fan was van Eustachius V.C. Simplicius, het probleem even onder de loop had genomen... En er toch wel een oplossing voor gevonden had zeker!

Dat laatste had Ricky er nog niet bij verteld toen hij zijn onderwerp voorstelde aan de directeur, die alle projecten diende voor te leggen aan een officiële commissie die eerst oordeelde of alles wel braaf genoeg was en er geen projecten tussen zaten met nieuwe en opruiende ideeën. Ricky had enkel beleefd gevraagd of het misschien mogelijk was om Eustachius zelf te interviewen, om als bijlage bij zijn werk te stoppen. En zie... Een paar dagen later al kwam het bericht dat dat mogelijk was. Ricky vermoedde wel dat zijn papa voor hem een goed woordje gedaan had bij de ministeriële besluiters. En het had vast ook geholpen dat de geleerde tegenwoordig niet zo geleerd meer was. Hij was namelijk stokoud, en zo knettergek als een deur!

Eustachius was, niet lang na de mislukking met die trein, gearresteerd. Hij was betrapt op het bouwen van een luchtschip, waarmee hij naar Titania wilde vliegen. Dat kon de geleerde moeilijk ontkennen, want hij had zijn uitvinding de 'Vlieg al eens naar Titania 1' gedoopt. Niet erg slim natuurlijk, als je weet dat zo iets streng verboden is! Hij vloog niet naar Titania, maar rechtstreeks de gevangenis in, waar hij in korte tijd gek was geworden. Zijn uitvinding, die nog lang niet klaar was, en de plannen ervoor, werden in beslag genomen en verbrand.

Nu bracht Eustachius zijn oude dag door in een soort van gesticht. Vol met krankzinnige mensen, waarvan hij de beroemdste was. Maar dat wist hij blijkbaar zelf niet meer, dus hij kon er ook niet over lopen opscheppen.

‘Hoe staat het met je project?’ vroeg papa, terwijl de auto vlotjes voorbij lange rijen stilstaande voertuigen in de file reed. Een auto van de ministeriële besluiters hoefde natuurlijk niet mee aan te schuiven, die mocht een file gewoon via de pechstrook voorbij rijden. Eigenlijk alleen als er ook echt een ministeriële besluter in zat, maar de auto had geblindeerde ruiten, en niemand zou het durven controleren, dus...

‘Goed. Heel goed zelfs’, antwoordde Ricky zelfverzekerd vanaf de achterbank. ‘Alleen het interview nog, en dan ben ik klaar.’

‘Prima zo! Trots op je!’ zei papa blij.

‘Ik ben ook trots op mezelf.’ Ricky bladerde nog even door zijn notities. ‘Dat komt omdat ik op tijd begonnen ben met mijn werk, zodat niet alles op het laatste moment hoeft’, zei hij, zo langs zijn neus weg. ‘En omdat ik ’s avonds flink heb doorgewerkt. Het is alleen spijtig dat mijn ouders me toch elke ochtend mijn bed uit zetten tegen een uur of zeven...’

‘Zeven uur en drie om precies te zijn’, verbeterde papa op een echt chauffeurstoontje.

‘Net wat ik bedoel, meneer. En zelfs in het weekend. Die lui gunnen me nooit eens rust na al dat harde werk.’

Papa glimlachte speels. ‘Hee jongen, luister even... Doe je wel voorzichtig, ja?’ Hij klonk plots veel ernstiger.

‘Met wat? Met die das van je?’

‘Nee... Dat bedoel ik niet. Jawel. Ook daarmee natuurlijk’, corrigeerde hij vlug. ‘Maar... ik heb vandaag gehoord dat...’ Papa fluisterde plots, en keek toch even over zijn schouder om er zeker van te zijn dat niemand hoorde wat hij zei. ‘Ik hoorde dat er gisteren weer een boel wetenschappers zijn opgepakt, met betrekking tot de stip!’

‘Wat? Vertel...’ wilde Ricky weten. Hij smeed zijn papieren

losjes naast zich, en stak zijn hoofd tussen de twee stoelen voor-
aan. 'Vertel...'

Papa kwam vaak thuis met de meest fantastische nieuwtjes, goed of slecht, lang voor ze in de krant stonden. Dat kwam door zijn job natuurlijk. Als chauffeur van de ministeriële besluiters hoorde en zag hij dingen die niet voor iedereen bestemd waren. Soms zelfs echte staatsgeheimen die absoluut ook geheim hoorden te blijven. Vandaar dat hij zo goed betaald werd! Om zijn mond te houden. En dat deed hij ook. Wel... behalve soms tegen zijn vrouw en zijn zoon.

'Er is een groep jonge geleerden', begon papa geheimzinnig. 'die niet alleen hardop durven te zeggen dat de stip aan de hemel steeds groter en groter wordt...'

'Dat is ook zo', antwoordde Ricky stellig. Daar wist hij alles van, door de in-de-verte-kijker op zijn kamer.

'Ssst', snauwde papa meteen. 'Zoiets kun je beter niet meer hardop zeggen, jongen.'

'Maar ik weet het zeke...'

'Dat wist die groep geleerden ook', onderbrak papa hem boos. 'Ze wisten het zo zeker dat ze voorstelden om het fenomeen eindelijk een keer wetenschappelijk te onderzoeken. Zodat voor eens en voor altijd vast zou komen te staan wat er aan de hand was. En toen...'

'En toen?' vroeg Ricky met grote ogen.

'En toen zijn ze gisteren allemaal opgepakt. En opgesloten', zei papa stil.

'Zitten ze in de gevangenis?' vroeg Ricky kleintjes. Omdat hij die geleerden toch een beetje als collega's beschouwde, ook al kende hij ze niet.

'Dat is precies wat ik bedoel, jongen', ging papa zorgelijk

verder. 'Dus jongen... Doe jezelf, mama en mij een plezier, en kijk een beetje uit met wat je allemaal in dat schoolproject van je schrijft, wil je. Er staat toch niks in waarmee je... waarmee je in de problemen kan komen of zo?'

'Maar nee, papa. Helemaal niet', zei Ricky snel. 'Hoe zou dat nu kunnen. Het gaat over een uitvinding van jaren geleden, die bovendien mislukt is!'

'Tja... Als je het zo ziet.' Papa lachte alweer opgelucht. 'Dan is het waarschijnlijk zelfs een werk dat ze in de commissie graag zullen lezen. Knap werk, jongen. Echt. Knap werk.'

'Dat dacht ik er ook van!' zei Ricky luid. En hij verzweeg hoe hij uitvoerig beschreven had hoe de uitvinding van de spoorweg verbeterd kon worden. Maar wat zou het. Het ging om een schoolproject, toch...

Het gesticht zag er precies uit zoals Ricky het zich in zijn donkerste nachtmerries had voorgesteld. Het was een groot, grijs en grimmig gebouw aan de rand van de stad, verstopt achter een rij speciaal daarvoor aangeplante populieren, zodat het niet te erg zou opvallen voor mensen die er toevallig toch voorbij moesten. Het gebouw had een verdieping of vier, met allemaal heel kleine ramen met tralies ervoor. Eenmaal binnen was ontsnappen vrijwel uitgesloten, leken al die tralies te willen zeggen. Vooraan in het midden was een grote, houten poort, verstevigd met ijzeren stutten die horizontaal over de poort liepen en vastgeslagen waren met de dikste klinknagels die Ricky ooit gezien had. In het linkerstuk van de poort zat een klein extra deurtje, zodat de grote poort enkel open hoefde als er een voertuig naar binnen of naar buiten moest. Voetgangers konden gewoon dat

kleine deurtje nemen. Bij het deurtje hing een bel. Onder die bel hing een plaatje. 'Bezoekers hier bellen.' Aan de spinnenwebben op en rond de bel te zien kwamen er niet veel bezoekers. Ricky keek even om zich heen naar het desolate en bestofte landschap. Het enige wat bewoog was de grote zwarte auto, die helemaal aan het eind van de lange oprijlaan de hoofdbaan weer opdraaide. Ricky ademde twee keer diep in en belde aan. Of dat was toch zijn bedoeling geweest. Vlak voor zijn vinger de drukknop raakte, vloog dat kleine deurtje open en een kleine maar pezige hand greep zijn pols vast, en duwde die hardhandig naar beneden.

'Ben je gek!' gilde een krasse stem vanuit het schemerduister aan de andere kant van de poort.

'Nee. Ik niet. Ik kom gewoon op bezoek', wilde Ricky antwoorden. Maar dat deed hij natuurlijk niet. In werkelijkheid kreeg hij een knalrode kop door het schrikken, en zei hij helemaal niks. Hij wreef wel even over zijn zere pols.

'Het is eindelijk eens rustig. Iedereen slaapt. En als jij gebeld had, waren ze allemaal weer wakker geworden.' Het klonk haast als een verwijt.

'Wie?' vroeg Ricky.

'De gekken', was het dramatische antwoord.

'Ik dacht...' stamelde Ricky.

'Denken is gevaarlijk op Europia', was het botte antwoord.

'Omdat hier stond "Hier bellen"...' Ricky wees een beetje be-teuterd naar de bel. 'Dacht ik dus...'

'Als er ergens bij een ravijn een bordje staat met "Hier springen", spring jij dan?'

Ricky dacht even na. 'Dat denk ik niet, nee.'

'Maar dan wel als een debiele idioot op een bel beginnen te drukken. Ik begin me zo langzamerhand af te vragen of we je hier niet beter kunnen houden.'

‘Nee, dank U’, wist Ricky nog net te zeggen. ‘Het spijt me.’ Hij deed ook vlug een stap of twee achteruit. Hij wilde zeker en vast niet in het gesticht blijven!

Er kwam een oud vrouwtje in de deuropening staan. Ze glimlachte fijntjes, omdat zijn antwoord of zijn schuldgevoel haar erg leek te bevallen. Het vrouwtje was klein. Heel klein. Ze was amper groter dan Ricky, en omdat hij nog volop in de groei was, zou het nog maar een jaar of twee duren voor hij groter was. Het was moeilijk in te schatten hoe oud ze was. Maar als je al haar rimpels zou tellen alsof het jaarringen waren zoals bij bomen, kwam je ergens uit tussen de duizend en de duizend vijfhonderd, schatte Ricky zo. Hij hield zijn gezicht keurig in de plooi en liet niet merken dat hij zijn eigen grapje geweldig grappig vond. Het oude vrouwtje keek de jongen voor zich keurend aan.

‘Je draagt een strikje’, merkte ze op.

‘Dat hoort bij mijn schooluniform’, bevestigde Ricky trots.

‘En ook een das.’

‘Dat moest. Van mijn ouders’, knikte Ricky vlug. ‘Je kan ten slotte niet deftig genoeg gekleed zijn als je op bezoek gaat bij belangrijke mensen.’

‘Een strikje en een das.’

‘Een strikje is ook een soort das... het heet een vlinderdas.’

‘Juist ja. Vandaar waarschijnlijk...’ Het oude vrouwtje liet duidelijk merken dat ze haar grapje geweldig grappig vond.

‘Ik ben Ricky’, zei Ricky beleefd. ‘Ricky Van de Ruigerots. Ik heb een afspraak met...’

‘Met Eustachius’, knikte het oude vrouwtje kort. ‘Of wat er van overblijft toch.’

Ricky slikte even moeilijk. Misschien was dit toch niet zo’n goed idee geweest?

‘Zou je niet beter een schoolwerk kunnen maken over de spin

of je hobby? Of over de ziekte van je buurvrouw?’ probeerde het vrouwtje nog even. Maar Ricky schudde beslist het hoofd.

‘Goed dan. Jij je zin.’ Ze haalde kort haar schouders op. ‘Eufrazie. De huishoudster’, stelde het dametje zichzelf kort voor. ‘Kom binnen, jongen.’ Ze wilde duidelijk geen tijd meer verliezen. ‘Doe je schoenen uit en loop op je tenen muisstil achter me aan. Als je het waagt om ook maar één iemand van die bende gekken hier wakker te maken, sluit ik je op tot alles eindelijk weer stil is. En geloof me – dat kan soms weken duren!’

Ricky knikte kort. Hij trok snel zijn schoenen uit, zonder zijn veters los te maken. Dat mocht niet van mama, maar hij wilde Eufrazie niet langer laten wachten. Hij sloop als een bange angsthaas achter haar aan.

‘Oh, en nog wat. We spreken hier nooit over gekken als ze het zouden kunnen horen’, fluisterde Eufrazie erg bereidwillig. ‘We spreken over onze bewoners, of over onze evenwaardige medemenssen met andere emotionele prioriteiten die daarom aan onze zorg zijn toevertrouwd. Hoewel we dat laatste alleen gebruiken als er heel chic volk over de vloer komt.’ Ze keek nog even naar de jongen met de das en de strik achter haar, en leek die daar niet bij te tellen. ‘En het scheelt toch best een aantal lettergrepen, vandaar. Maar laat die bende gekken hier dus nooit merken dat er wat met ze aan de hand is. Daar worden ze vreselijk boos van!’ Ze passeerden net een roeiboot op de gang, waarin een man lag te slapen in een duikerspak met daaroverheen een reddingsvest om. Hij hield een harpoen vast alsof het zijn teddybeer was. Hij opende zijn ogen even en knipoogde vlug. Ricky besloot om Eufrazie op haar woord te geloven.

‘Hier is het’, zuchtte ze gewoontjes. ‘Cel nummer zesenvier-tig.’ Ze stak een grote ijzeren sleutel in het slot.

‘KAMER nummer zesenvier-tig’, antwoordde een mannenstem

aan de andere kant van de deur. 'Cellen zijn voor criminelen. En dat ben ik niet. Ik ben een evenwaardige medemens met andere emotionele pr...'

'Kamer nummer zesenviertig dan', was het botte antwoord.

Ricky trok grote ogen. Dat begon al goed...

Ricky ontspande zich vrijwel meteen toen de deur openging en hij de kamer in kon kijken. Kijk! Zo hoorde een echte geleerde eruit te zien!

In een oude bestofte zetel bij het raam zat een man. Een oude man. Al zag hij er nog best goed uit voor zijn leeftijd, rekende Ricky snel. De oude man was een rare kwibus, met een ontploft kapsel van grijze halflange haren die in pieken naar alle windstreken staken, en die al in geen zeven jaar meer een kapper gezien hadden. Hij droeg van die rare kleren die een beetje te groot leken en die je al minstens een halve eeuw nergens meer kon kopen. Dit was zonder enige twijfel Eustachius V.C. Simplicius! Akkoord, zijn naam stond ook op een bordje naast de deur. Professor Eustachius V.C. Simplicius. In van die koperen lettertjes, maar Ricky had het zonder bordje ook geweten.

'Maak het niet te lang', zei Eufrazie droog. 'Anders raakt hij in de war.'

'Ik ben al in de war', antwoordde de oude man bij het raam. 'Anders zat ik hier niet.'

Ricky kon het niet helpen. Hij moest even glimlachen. 'Ricky Van de Ruigerots', stelde hij zichzelf voor. Hij stak zijn hand uit en liep naar de man toe. De oude man in de zetel begon een pijp te stoppen en liet de hand voor wat hij was. Het hele tafereeltje zag er plots heel opa-kleinzoon-achtig uit.

'Wat raar', zei Ricky, die ongevraagd op een stoel aan de tafel

ging zitten en de kamer rondkeek. Het had de woonkamer van zijn grootouders kunnen zijn.

‘Wat?’

‘Alles lijkt hier zo... Normaal. U lijkt helemaal niet...’

‘Niet wat?’

‘Niet... gek’, zei Ricky weer.

‘NIET WAT?’ Eustachius sprong overeind uit de zetel. De pijp rolde op de grond.

‘Ik zei gewoon dat U helemaal niet zo g...’ Ricky schrok en trok grote ogen. Hij kon wel een stuk van zijn tong bijten. GEK. Hij had het woordje ‘GEK’ gebruikt.

Eustachius snelde verbazend vlug de gang op. ‘VRIENDEN, KAMERADEN EN MEDELOTGENOTEN...’ riep hij luid. ‘VERZAMELT U ALLEN EN WAPENT U...’ Op de gang gingen al vlug een paar deuren open.

‘Wat scheelt er?’ was her en der te horen. ‘Is de soep weer niet te vreten?’

‘Nee... Ja, dat ook waarschijnlijk. Maar het woord is gevallen!’ ging Eustachius onverstoord verder.

‘Welk woord? Het woord van God?’

‘Nee. Dat nu ook weer niet. Het verboden woord! Dat wel.’

‘Wat... bedoel je...’

‘Ja!’

‘Gek bedoel je?’

‘Ssst...’

‘Precies... GEK... Deze jongen hier vindt ons gek!’

‘Wat?’ Alle deuren die nog dicht waren werden opengesmeten, en alle bewoners en evenwaardige medemensen met andere emotionele prioriteiten snelden de gang op.

‘Nee, nee... U begrijpt me verkeerd’, probeerde Ricky de

situatie nog te redden. Hij stond zelf als een gek aan de mouw van Eustachius te trekken. 'Ik bedoelde niet gek... Ik zei HELEMAAL NIET gek. Dat is wat anders.'

'De context doet er even niet toe', fluisterde Eustachius snel. 'Als het resultaat er maar is!' En daarna schreeuwde hij weer verder. 'Vrienden, kameraden en medelotgenoten. U weet wat er gebeuren moet.'

'Rebellie!' riepen de mensen op de gang in koor.

'Manifestaties en betogingen...'

'Verzet tot het bittere eind!' hitste Eustachius de boel nog wat op.

'We geven niet toe... Stakingspiketten en blokkades!'

'Met fastfood en alcoholische dranken!'

'We werpen het regime omver...'

'Prima!' riep Eustachius als een soort leider. 'En ondertussen ook een paar stoelen, tafels en kasten. Dat is altijd goed voor de geloofwaardigheid!'

De lange stoet van mensen begon luid joelend de gang uit te lopen. Eustachius zette netjes een stapje opzij, zodat iedereen erdoor kon. Omdat de oude man bleef staan deed Ricky dat ook. Er begon een sirene door het gebouw te loeien, en oranje zwaailichten draaiden steeds sneller boven alle deuren. Er kwam een troep bewakers aangesneld, met Eufrazie achter hen aan.

'Wat is er gebeurd? Wat heb je dan gezegd?' wilde Eufrazie volledig buiten adem weten. Haar beentjes waren de helft korter dan die van de bewakers, dus moest ze twee keer zo hard lopen.

'Niks... Ik...' gilde Ricky in paniek uit.

'Jawel. Het woord. Het verboden woord', zei Eustachius. Plechtig haast.

'Wat... Gek?'

‘Wat?! Heb je dat gehoord?’ riepen ze op de gang. ‘Nu zegt zij het ook al.’

‘En ik zei je nog dat...’ De oude huishoudster schudde het hoofd. ‘Jongen toch. Besef je wel wat je hebt aangericht?’ Maar veel meer tijd om te blijven stilstaan had ze niet. Ze snelde de bewakers achterna, die begonnen waren aan een haast wanhopige poging om iedereen weer rustig en op zijn kamer te krijgen.

‘Zo’, zei Eustachius plots, alsof er helemaal niks aan de hand was. ‘Waarvoor kwam je ook alweer, Ricky was het toch, niet? Van de Ruigerots! Beetje rare naam toch, niet? Kom binnen, jongen. Kom binnen. Wil je misschien wat drinken? Een theetje misschien? Of liever frisdrank?’ Hij trok de verbaasde jongen binnen en sloot netjes zijn kamerdeur, met een verontschuldigend gezicht voor al dat vervelende kabaal op de gang.

‘Wat is dat?’ wilde Eustachius weten. Hij wees op een klein apparaatje dat Ricky bij het begin van het gesprek op tafel zette.

‘Dat is een stemgeluid-op-band-opneem-machine’, zei Ricky, een beetje onzeker. ‘Dat hebt U zelf uitgevonden.’

‘Dat meen je niet!’ klonk het verbaasd. ‘En je gebruikt het om...’

‘Stemmen op te nemen. Zodat je bij een gesprek niet alles hoeft te noteren.’

‘Slim gezien.’ Eustachius was in de wolken en kon niet genoeg krijgen van het apparaatje op de tafel.

‘Zeker... U bent dan ook een van de beroemdste geleerden uit onze geschiedenis.’

‘Kind. Ga weg. Als ik een uitvinder was, zou ik dat toch wel weten!’

‘U moet het zich proberen te herinneren!’ drong Ricky aan. ‘Ik wil zo graag met U praten over Uw uitvinding van de spoorlijn.’

‘Wat fijn’, zei de oude man. ‘Ik heb geen idee waar je het over hebt. Maar vertel gerust verder.’

Ricky keek teleurgesteld. ‘Ik heb hem verbeterd’, ging hij verder, veel onzekerder nu. ‘Het enige wat uw treinen nodig hebben is een sporen-verwisselaar.’

‘Een wat?’

‘Sporen-verwisselaar!’ knikte Ricky beslist. ‘Heb ik zelf bedacht. Vlak voor de trein in een station aankomt splitsen de sporen zich. De trein rijdt dus op een zijspoor dat een volledige cirkel maakt rond het station, waarna de trein, dankzij een tweede sporen-verwisselaar, met de locomotief vooraan weer op het hoofdspoor komt, en zo dus de terugreis in de juiste richting kan aanvatten. Begrijpt U?’

Er kwam geen reactie.

‘Waardoor de kans dat hij tegen het station opbotst uiterst klein is. Begrijpt U?’

‘Nee.’

Het was weer even stil. In de kamer toch. Op de gang klonk nog steeds een hoop kabaal, maar dat leken de jongen en de oude man niet erg te vinden.

‘En ik zou zoiets uitgevonden hebben?’ vroeg Eustachius ten slotte. Hij leek er zwaar aan te twijfelen.

‘Het eerste stuk’, knikte Ricky. ‘Die sporen-verwisselaar heb ik bedacht.’ Daar was hij best een beetje trots op.

‘Al te trots zou ik daar niet op zijn’, reageerde Eustachius geprikkeld, alsof hij kon raden wat Ricky voelde. ‘Het spijt me zeer, jongen, maar wat je me net vertelde lijkt me de grootste troep waardeloze nonsens die ik ooit gehoord heb. Een trein, zeg je? Op sporen met een verwisselaar... belachelijk gewoon.’

‘Maar...’

‘Wat doet zo’n trein als het donker is, of in de dichte mist? Dan ziet zo’n treinbestuurder weer geen hand voor ogen, en knalt hij alsnog tegen het station aan. Of hij nu voor- of achteruit rijdt, maakt helemaal niks uit. Nee jongen, sorry. Maar je bent een van de domste kinderen die ik ken. En dan nog beweren dat ik zoiets verzonnen zou hebben.’

‘Alleen het eerste stuk!’

‘En die sporen-verwisselaar, hoe werkt die dan?’

‘Nou...’ Ricky werd vreselijk onzeker. Het leek net alsof hij examen aan het doen was. ‘Waar de sporen splitsen, kunnen ze verschuiven, en...’

‘VERSCHUIVEN!’ riep de oude man ontzet.

‘Euh... Ja. En dan...’

‘Verschuiven... En dan stappen de passagiers toevallig even uit, sukkelen ze met hun voeten of vingers tussen die verschuivende sporen, raken ze bekneld, of erger nog, worden hun tenen en vingers geamputeerd en afgerukt... Nee jongen, dat lijkt me een grote, lugubere, bloederige, vieze troep te worden, met al die vingerkootjes die dan tussen de kiezels blijven liggen. Sorry vriend, maar je idee is echt waardeloos. Echt... Waar-de-loos!’

‘Oh...’ was het enige wat Ricky nog kon uitbrengen. Hij had hier zo veel van verwacht. De tranen sprongen in zijn ogen. Papa had gelijk gehad. Eustachius V.C. Simplicius was een knettergekke oude zeur, waar je geen zinnig gesprek meer mee kon voeren. Het was hopeloos!

De oude man leunde achteruit in zijn zetel en sloot zijn ogen, alsof hij een dutje wilde doen. Een krijsende gek – herstel, bewoner – stak even zijn hoofd door de deur, maar werd meteen weer naar buiten getrokken door twee van de bewakers. Ricky sloot snel de deur. Eustachius keek niet op of om.

‘Zou je niet beter een schoolwerk kunnen maken over de spin, of over je hobby, of de ziekte van je buurvrouw?’ vroeg Eustachius vrij opa-achtig.

Ricky schudde beslist het hoofd. Hij beet koppig op zijn lip en luisterde verder naar het gekrijs op de gang.

‘Hoe?’ vroeg de oude man plotseling toch, zonder zijn ogen te openen.

‘Pardon?’ Ricky wist niet zeker of het tegen hem was.

‘Hoe?’ vroeg Eustachius weer. ‘Hoe werkt zo’n sporen-verwisselaar? Sporen verschuiven niet vanzelf, weet je.’

‘Daar... ben ik nog niet helemaal uit’, moest Ricky bekennen. ‘Daarom kwam ik hierheen. Het principe zit in mijn hoofd, weet U. Maar de praktische uitwerking moet nog bijgesteld worden. Ik had gehoopt dat we misschien samen...’

‘Prima idee!’ riep de oude man plots. Hij sprong op uit de zetel en leek weer klaarwakker. ‘Laten we samen wat doen! Maar alsjeblieft niks met sporen of trainen, want voor die flauwekul heb ik geen tijd. Kom!’ Eustachius liep naar het raam en trok het met een stevige ruk open. Hij ademde diep in. ‘Ah, zuurstof’, sprak hij mijmerend. ‘Als ik dan toch een uitvinder ben, moet ik toch eens wat verzinnen om de ramen open te laten staan, maar zonder dat de insecten binnen kunnen vliegen.’

‘Ik heb op mijn kamer een...’ begon Ricky.

‘Een wat?’

‘Nee. Laat maar’, zuchtte de jongen stil. Hij verdeed hier zijn tijd bij de oude man en luisterde nog nauwelijks.

‘Een hendel misschien, die ik bedien van uit mijn zetel, en die verbonden is met de ramen. Trek naar links en ze gaan open, duw naar rechts en ze gaan dicht. Wat denk je daar van?’

‘Hmm... Ja, prima...’ zei Ricky dromerig.

‘Goed. Volg me’, zei Eustachius, en hij sprong met een vlotte beweging door het raam.

Het raam op het gelijkvloers kwam uit op een grote binnentuin, waarin tal van krankzinnigen achterna gezeten werden door bewakers en Eufrazie. Maar dat was vast niet altijd zo.

‘Mijn privéterrein!’ riep Eustachius trots. ‘Hier kom ik tot rust!’ Hoewel het er dus vol volk liep. De hele tuin was ingericht als moestuin. Met keurig afgelijnde percelen voor de gewassen, omringd door paadjes die breed genoeg waren, zodat je niet op de plantjes hoefde te trappen. Aan de overzijde, tegen een heel hoge stenen muur, stond een houten huisje, dat waarschijnlijk diende om materiaal in op te bergen, met daarnaast een grote, diepe put. Ricky had geen idee waarvoor die zou kunnen dienen. Maar de jongen verbaasde zich het meest over het feit dat er in de hele tuin maar één gewas gekweekt werd. Pompoenen. Niks anders dan van die grote, dikke, veel te plumpe oranje bollen die elkaar verdrongen om het beste plaatsje te bemachtigen in de zon.

‘Jij denkt dat ik een uitvinder ben, ik zou mezelf eerder willen omschrijven als een kweker van pompoenen. Ik weet het, niemand doet het nog tegenwoordig, en de kunde van het pompoenkweken dreigt na mijn dood verloren te gaan, maar het zij zo...’ Hij wees naar een plek naast de put en het tuinhuisje. Daar lagen, hoog opgestapeld tegen de muur, eindeloos hoge en al even brede stapels en stapels pompoenen!

‘Die muur dient niet om ons binnen te houden,’ fluisterde Eustachius de jongen toe, omdat hij zag dat die met grote ogen naar het gekke schouwspel stond te staren, ‘maar om de pompoendieven buiten te houden. Mondje dicht. Niks tegen de bewakers of de huishoudster zeggen. Die weten niet beter...’

‘En die put?’ vroeg Ricky, tegen beter weten in. Maar hij wilde de conversatie draaiende houden.

‘Zwijg me daarvan’, begon de oude man plots zeer ernstig. ‘Ik breek er me al maanden het hoofd over. Het betreft hier een van de grootste wereldwijde vraagstukken van de moderne wetenschap...’

‘Oh?’ vroeg Ricky enthousiast. Eustachius begon over wetenschap. Misschien dat alles toch langzaam begon terug te komen...

‘Je hebt er vast al van gehoord. Zulke dingen leren jullie toch op school... Het raadsel van de gestolen visvijvers!’ sprak Eustachius plechtig. Alsof Ricky nu wel wist waarover het ging. ‘Telkens als ik ergens een put zie, stel ik me meteen de vraag: is zo’n put gewoon een put, of is het eigenlijk een gestolen visvijver? Gestolen visvijvers, of wat ervan overblijft, lijken namelijk verdacht veel op gewone putten. Begrijp je? Hoe zie je het verschil? En als een put een gestolen visvijver is, en geen gewone put, waar is dan de visvijver naartoe? Zit die vanaf dan misschien in een andere put? Die vroeger een gewone put was, maar nu dus een visvijver geworden is? Met andere woorden... Kunnen visvijvers zich uit zichzelf verplaatsten? Want als ze dat doen, bestaat het fenomeen van de gestolen visvijver helemaal niet, maar worden we wel meteen opgezaagd met een ander probleem. De uit zichzelf verplaatsende visvijvers... En mag een put, die eerst een gewone put was en daarna een tijdelijke visvijver werd, zich een visvijver blijven noemen als hij weer een gewone put geworden is? Of blijft hij dan toch gewoon een put?’ Eustachius keek heel ernstig de moestuin rond, hoewel die op Ricky na weer volledig leeg was. ‘Vragen, vragen...’ ging hij toen theatraal verder. ‘Niks dan vragen. Weinig antwoorden, en steeds meer vragen. Maar ik kom er wel uit. Ooit vind ik het antwoord wel.’

‘Ik mag het hopen’, sprak Ricky bemoedigend, omdat hij zag dat het voor de man heel belangrijk was. Het was opnieuw klinkklare nonsens wat de oude man vertelde, maar het klonk toch al wetenschappelijk. Dat was al iets!

‘Doe me een lol, jongen, en open even de deur van het tuinhuisje. Dan kan ik mijn lievelingspompoenen binnen leggen voor de nacht.’ Ricky deed braafjes wat hem opgedragen werd. Gekken moest je altijd gelijk geven, had hij eens ergens gehoord.

‘Als ik nu een uitvinder was geweest,’ begon Eustachius terwijl hij met een loodzware pompoen in beide armen binnen kwam, ‘had ik toch eens een systeem moeten uitvinden om een deur te openen als je met je handen vol staat. Een hendel misschien, die je met je voeten van links naar rechts kan schuiven. Deurtje open... Deurtje dicht... begrijp je?’

Ricky knikte alleen met open mond, omdat Eustachius de pompoen begon af te stoffen. Hij sloot zijn mond snel, toen hij Eufrazie zag komen aansloffen. Ze zag er een beetje vermoeid uit.

‘Eufrazie!’ riep Eustachius blij uit, alsof hij een oude vriendin begroette. ‘Iedereen weer binnen ondertussen?’

‘Bijna. We zijn alleen nog de walvisvaarder kwijt’, sprak de oude vrouw bits. ‘Je weet wel.’ Dat laatste was alleen tegen Ricky. ‘Die duiker in die roeiboot, met die harpoen.’

‘Daarmee jaagt hij op walvissen’, verduidelijkte Eustachius. Ook alleen tegen Ricky. ‘Als we hem zien sturen we hem zeker naar je toe, meid!’ stelde hij Eufrazie daarna gerust, waarna de huishoudster verder ging zoeken.

‘Die walvisvaarder is natuurlijk geen echte walvisvaarder’, nam de oude man Ricky daarna fluisterend in vertrouwen. ‘Dat weet ik toevallig zeker. Hij weet helemaal niks van walvissen vangen. Elk beetje visser weet dat een walvis op het land maar

een klein kwartiertje zijn adem kan inhouden. Zo'n beest komt dus met moeite een paar kilometer ver als het gaat lopen. Terwijl wij hier op vijftig kilometer van de kust zitten. Hij zoekt veel te ver het binnenland in! Stapelzot is die kerel. Echt helemaal mesjokke!'

*Negende decennium sindsdien.
Kwartaal vier
Dag vierhonderdzeren
(Als mijn berekeningen juist zijn.)*

Beste dagboek,

Na al die jaren, die heel lange tijd... Komt er onder de sneeuw bij mijn verblijf een bijgebouw tevoorschijn waarvan ik het bestaan nooit gekend heb. Ik vond al dat de dooi dit jaar ongemeen fel was, maar dit...

*Laat ik bij het begin beginnen.
Hoe ik hier gekomen ben, weet ik niet precies. Ik kan me niet alles meer herinneren. Ik had motorpech. Ik was te jong en onervaren om mijn kist in de lucht te houden. Ik ben neergestort. Hoe lang ik bewusteloos ben geweest, weet ik niet, maar ik heb me daarna uit mijn cockpit kunnen slepen, en rond deze gebouwen om in te schuilen. Ik vermoedde al snel dat het om een soort verlaten wetenschappelijke expeditie ging. Als je dan toch neerstort, kun je dat beter vlakbij wat achtergelaten barakken doen!*

Eerste richtlijn als het misloopt. Zoek geen contact met de lokale bewoners. Geen probleem! Ik zit hoog in de bergen en ben moederziel alleen. Ik dacht eerst nog dat de mensen deze streek alleen 's winters verlieten, omwille van het gure weer. Maar na de eerste winter werd al snel duidelijk dat er ook 's zomers helemaal niemand kwam. Mijden de mensen deze plek bewust? Is er iets wat ik niet weet?

Alles was hier. Voedsel in blik, dekens, kleren, hout, een kachel... Alles leek in haast achtergelaten. Gelukkig voor mij. De eerste winter, waarin ik vooral bezig was te herstellen, kwam ik zonder veel problemen door. Volgens mij was ik geraadbraakt, suf en sterig door elkaar geschud, maar ik denk niet dat ik iets gebroken had of zo. Gelukkig!

Tijdens de eerste zomer, toen het duidelijk werd dat er niemand zou komen, besteedde ik maanden aan het bouwen van een hefboom en sleepconstructie, zodat ik mijn kapotte kist binnens in de hangar kon slepen, die groot maar werkloos naast mijn woongebouwtje stond. Ik poetste mijn kist, of wat ervan overbleef toch, van boven tot onderen. Ik maakte een inventaris op. Die viel nogal mee. Ik was in een soort van glijrlucht de berghelling afgedonderd. Schade beperkt. Mijn grootste probleem is de motor.

Helaas! Hoe hard ik ook zocht, nergens materiaal te vinden om mijn vliegtuig tijdig te herstellen. Heel slechte tweede winter doorgemaakt. Ik besepte dat ik hier vast zat! Ze zouden niet op me blijven wachten!

HOOFDSTUK 2

Ricky lag te draaien en te keren in bed. Het was midden in de nacht en hij was klaarwakker. Morgen zou hij zijn project op school voorstellen! Een paar uurtjes nog voor het licht zou worden. Ricky trok krijtwit weg als hij eraan dacht. Hij had er de hele tijd zo veel vertrouwen in gehad. En nu, vlak voor de finish zeg maar, was het laatste stuk totaal misgelopen. Hij had de hele avond zitten staren naar een leeg wit blad. Hij luisterde steeds weer opnieuw naar het gesprek op de stemgeluid-op-band-op-neem-machine. Hij hoorde niks anders dan een hoop onsamenhangende nonsens! Zoiets kon je toch niet op papier zetten!

Papa was Ricky na een klein uurtje alweer komen oppikken bij het gesticht, toen de jongen nog bij de geleerde in de moestuin stond. Aan haar gezicht te zien had Eufrazie hem echt graag daar willen houden, in een cel achter slot en grendel, maar bij het zien van die grote zwarte auto van de ministeriële besluiters zag ze daarvan af. Ze liet hem met tegenzin gaan.

‘Ik maakte daarnet toch zoiets geks mee’, vertelde papa, toen de auto allang weer vertrokken was. ‘Er stormde een man in een duikerspak en met een zwemvest op me af. Hij probeerde met een harpoen de auto te raken. Hij scheen te denken dat het een of andere walvis was. Heb jij al ooit zoiets geks meegemaakt?’

‘Nee. Nog nooit’, was het enige wat Ricky zei. Hij lachte zuur.

‘Maar vertel jij eens, zoonlief’, begon papa superenthousiast. ‘Hoe verliep het gesprek?’

‘Oh... Gewoon. Niks speciaals.’ antwoordde Ricky weer. ‘Aardige man. Beetje vreemd, maar voor de rest...’ Hij keek naar buiten door de geblindeerde ruiten en had geen idee hoe hij

morgen op school zijn werk ging presenteren. Maar hoe legde je zoiets aan je papa uit!

Pets!

‘Nachtvlinder, ook wel mot genoemd, oftewel Heterocera’, klonk het vanuit het open raam.

Ricky kwam van zijn bed af en liep naar het raam in zijn onderbroek, die hij veiligheidshalve voor hij naar bed ging al had aangetrokken. Hij ging zich morgenvroeg geen tweede keer laten vangen! Hij keek door de in-de-verte-kijker naar de sterren. De nacht was helder. Je kon de stip wit en helder stralend aan de nachtelijke hemel zien staan.

‘Groter. Zonder enige twijfel groter dan gisteren’, fluisterde de jongen. ‘Ik begrijp niet dat er mensen zijn die dat niet zien.’ De enige die het hoorde was de stervende heterocera op de vensterbank.

Ricky keek naar het raam en zijn gedachten dwaalden af naar zijn bezoek eerder die dag. Het raam... Dat gesprek bij het raam in het gesticht, waar Eustachius en hij daarna doorheen waren gesprongen. Dat zou hij hier niet moeten riskeren, zo’n vier meter boven de grond. Hij brak vast zijn nek! Wat had die oude gek ook weer gezegd? Van die hendel, die hij ging uitvinden, om de ramen te sluiten en zo de insecten buiten te houden... Belachelijk! Ricky vond zijn eigen uitvinding met de vliegenmepers veel beter! Daarom had hij er niks over gezegd. Je wist maar nooit met van die gestoorde mensen! Zo’n hendel zou vast wel zijn nut hebben, voor wat anders. Hij wist niet zo direct wat, kon er zich niks bij voorstellen. Een hendel... Van links naar rechts... Wat moest je daar nu mee? Wie blijft er nu een hele middag doorzeuren over een hendel! Typisch voor een oude gek. En

toen pas viel het licht binnen in de hersenpan van de jongen!

EEN HENDEL! Dat was het! Dat was de manier om de sporen bij een sporen-verwisselaar te verschuiven! Met een hendel! Waarom was hij daar nu pas op gekomen? Omdat... omdat... Ricky trok grote ogen.... Omdat die sluwe oude gek – herstel, die sluwe oude in de verste verte helemaal niet gek – hem daarstraks mooi om de tuin geleid had! En Ricky had het niet eens door!

‘Hoe kon ik zo stom zijn!’ zei Ricky tegen zichzelf. Hij leunde even met zijn handen op de vensterbank en trok ze net op tijd terug, voor ze van de vliegenmeppers de volle laag zouden krijgen.

Ricky was klaarwakker. Hij ging aan zijn bureau zitten en begon als een gek te tekenen. Hoe meer hij erover nadacht, hoe meer alle puzzelstukjes op hun plaats vielen. Eustachius had geweten dat de jongen ging komen. En waarvoor hij kwam. Ricky had het interview tenslotte op voorhand moeten aanvragen. Eustachius had er bij het begin van het gesprek zelf voor gezorgd dat het hele gesticht op stelten werd gezet. Zodat alle bewakers, en die vervelende huishoudster inclusief, het zo druk hadden dat niemand van hen tijd had om af te luisteren wat Eustachius tegen Ricky zou vertellen. En zelfs toen was Eustachius in verdoken termen blijven spreken, had alleen maar stiekeme hints gegeven, voor de veiligheid. Ricky raakte er meer en meer van overtuigd dat Eustachius hem de hele tijd had willen helpen!

Maar waarom? Waarom gedraagt een briljante geest en topgeleerde zich als een gekke idioot en laat hij zich opsluiten in een gesticht, als hij verre van gek is? En waarom geeft hij die dekmantel prijs aan een jongen van elf die hij niet kent en die hij nog nooit eerder gezien heeft?

‘Goedemorgen, Ricky Van de Ruigerots, word wakker!’

‘Ik ben wakker!’

‘Opstaan... Wie vroeg genoeg zijn bed uitkomt, geniet een lange ochtendstond.’

‘Slaat nergens op, vervelend stuk oud ijzer!’ Toen Ricky de spreuken maanden geleden insprak, had hij er niet voldoende, dus had hij er zelf wat bijgemaakt. Die waren niet allemaal even goed gelukt.

‘Waarschu...’ De wakkerwekker voor dramatisch moeilijke gevallen stopte plots. Hij leek even te twijfelen.

‘Ja, daar kijk je van op, niet?’ Het was drie over zeven in de ochtend, en Ricky zat keurig gewassen en aangekleed, zelfs met onderbroek dit keer, aan zijn bureau. Hij legde nog snel de laatste hand aan zijn werkstuk, dat hij die voormiddag zou presenteren, en dat helemaal aangepast maar kant-en-klaar was, omdat hij de hele nacht had doorgewerkt! De wakkerwekker daarentegen leek vreselijk teleurgesteld dat zijn werk er voor die ochtend al opzat.

‘Dat zal je leren, ellendig hoopje roest!’ Ricky nam uitzonderlijk goed geluimd de papieren van zijn bureau en stopte ze losjes in zijn schooltas, terwijl hij een bekend en zelfgeschreven ochtendlied neuriede.

‘En dus, geachte heer directeur, heren van de inspectie, lieve juf en beste medeleerlingen...’ Het meisje stond een beetje in elkaar gedoken naast het bureau. Verlegen en bleek, met ingevalen wangen en een uilenbrilletje, dat niet kon verstoppen dat ze zo scheel keek als een zatte pater. Ze lispelde ook een beetje.

‘...Kan ik als besluit van mijn betoog enkel maar de hoop uitspreken dat de ziekte van mijn buurvrouw veel minder erg is dan ze lijkt, en dat ze niet besmettelijk is, zodat ze mij niet allang heeft aangestoken zonder dat ik het weet, wat best eens zou kunnen want ik voel me al een tijdje niet zo lekker...’ Het meisje kuchte even droog.

Ricky luisterde maar half. Hij zat de hele tijd al gespannen in zijn bank. Dadelijk was het aan hem. Hij had lang moeten wachten, en zou als laatste die ochtend aan de beurt komen, na de spreekbeurten over de spin, een of andere saaie hobby en de verschrikkelijke ziekte van de buurvrouw.

‘... En dat de dodelijke ziektekiemen dus ook nog niet zijn overgegaan op jullie, zodat straks tal van families en even later de volledige stad uitgeteld is of nog veel erger, op sterven ligt...’ En weer zo’n kuchje.

Het zou best spannend worden, bedacht Ricky. Niet dat hij niet goed voorbereid was, maar toch. Tot grote verbazing van de kinderen en de juf was er die ochtend plots inspectie de klas binnen komen wandelen. Twee heren, in keurige, grijze maatpakken die ze vermoedelijk in dezelfde winkel gekocht hadden, en die waarschijnlijk ook naar dezelfde kapper gingen. Eentje die gespecialiseerd was in het maken van kaarsrechte zijstrepen! Ze wilden de spreekbeurten bijwonen! Niks om je zorgen over te maken hoor kinderen, dit doen we elk jaar. Telkens in een andere school, en dit jaar zijn jullie aan de beurt. Het zou Ricky wat. Hij was er helemaal klaar voor.

‘... Ik wil U dus allen danken voor uw aandacht en hoop samen met U dat ik nog leef als we straks onze punten krijgen.’ Het meisje maakte een kleine, onzekere buiging, liep terug naar haar bank waar ze een hoestbui kreeg en daarna in huilen

uitbarstte terwijl ze een pilletje of vier nam. En een hoestsiroopje om alles wat makkelijker door te spoelen.

Toen Ricky dus eindelijk voor de klas stond, en zijn leeftijdgenootjes aankeek met geïntregerde blik, zag hij niks dan bedrukte gezichten, alsof het einde van de wereld naderde met rasse schreden. Maar die atmosfeer, opgeroepen door de vorige spreekster, ging de jongen eens even dadelijk van tafel vegen zie!

‘Geachte heer directeur, heren van de inspectie, lieve juf en beste medeleerlingen’, begon Ricky plechtig. Die woorden stonden niet in zijn spreekbeurt, die had hij gepikt van de meisjes voor hem. ‘Ik wil U, met uw goeddunken, meenemen naar een moment enkele tientallen jaren terug in de geschiedenis. Naar een uitvinding, beste toehoorders... Beschimpt, verkeerd begrepen, verbannen naar de vergetelheid omdat ze weliswaar niet compleet, maar daarom niet minder waardevol was!’ Ricky wachtte even en keek gespannen de klas rond. ‘EERHERSTEL!’ brulde hij toen theatraal. De kinderen schrokken zich rot, het meisje met de uilenbril begon alweer te huilen en een van de inspecteurs brak de punt van zijn potlood. ‘Eerherstel. Dat is wat ik wil.’ Hij vouwde een grote tekening open en toonde die demonstratief aan de klas. Hij ging snel op een stoel staan, want zijn kunstwerk sleepte een beetje over de grond, hoe hoog hij zijn armen ook de lucht in stak. ‘Mag ik U voorstellen’, sprak de jongen achter de poster vandaan met een beetje moeite. ‘De sporen-door-middel-van-hendel-verwisselaar!’

Nog een geluk dat de twee inspecteurs kwamen helpen met het vasthouden van de tekening. Ricky zag namelijk geen steek meer, en sloeg bijna van de stoel af, en zijn armen begonnen knap pijn te doen van de krampen!

Een tien!

Een tien! Een tien! Een tien!

Ricky Van de Ruigerots had een tien voor zijn spreekbeurt!

Een tien op tien!

Niemand kreeg ooit een tien. Nu goed... Bijna niemand dan. Maar hij dus wel! Ricky had met een geweldige oerkreet een gat in de lucht gesprongen toen hij het hoorde. Hij was door het dulle heen. En de hele klas was blij voor hem! En ook voor de twee meisjes voor hem natuurlijk. Het meisje met het uilenbrilletje leefde nog, en had een acht. Dat kon veel beter, vond ze, maar ze voelde zich ook al veel beter, en daar was ze dan toch weer gelukkig mee. Het meisje van de spin had een zes. Dat kwam voornamelijk omdat er tijdens haar spreekbeurt een van de pootjes van de spin was losgekomen. En omdat het in deze een levend wezen betrof, dat diens gevolge aan haar verwondingen overleden was, had het haar wat punten gekost. Maar: 'Erdoor is erdoor!' hadden de jongens van de klas in koor geroepen.

'Ja ja...' riep Ricky terug. 'Daar is die spin vet mee!'

Onnodig te zeggen dat Ricky de hoogste score had van heel de klas. Zelfs van alle zesde leerjaren op school, en waarom niet van de hele stad! Ja, zelfs van de gehele wereldbol!

Nu hadden zijn klasgenootjes vast spijt dat ze hem zo af en toe eens uitlachten met zijn sproeten, of met die idiote achternaam van hem. 'Van de Ruigerots', wie heet er nu zo? Toegegeven, Ricky lachte ook af en toe wel eens andere kinderen uit. Als ze een uilenbrilletje droegen bijvoorbeeld.

En 'Van de Ruigerots' heten was ook wel een beetje lachwekkend. De Ruigerots was namelijk een berg die echt bestond, al was het meer een rots dan een berg. Het was een gigantisch grote, duizend meter hoge, kaarsrecht uit de grond stekende brok steen, zo'n half uurtje verwijderd van de stad. Hij was zo'n twee

tot drie kilometer breed, en de omgeving eromheen was uitgeroepen tot een soort van natuurgebied, omdat niemand precies wist waar je die rots anders voor kon gebruiken. De ministeriële besluiters vonden het een nutteloos ding dat eigenlijk lelijk in de weg stond, maar het was te groot en te zwaar om te verplaatsten, laat staan af te breken, dus er zat niks anders op dan ermee te leren leven. Er was geen pad naar boven, en de wanden waren veel te steil om te beklimmen. Niemand was er ooit al in geslaagd om boven op de rots te komen. De vele pogingen die ondernomen werden, liepen allemaal slecht af. Tot de ministeriële besluiters, zo'n honderd jaar geleden al, besloten hadden dat niemand nog de rots mocht beklimmen, omdat er te veel ongevallen bij gebeurden. Alleen de vogels voeren er wel bij. Die zweefden probleemloos naar boven, meegevoerd door de wind, en maakten daar hun nesten tijdens het broedseizoen. Of dat vermoedde men toch, want niemand kon het controleren.

Ricky haalde zijn schouders op. Het kon hem plots niet meer schelen. Iemand die vernoemd was naar een reusachtig grote, maar voor de rest waardeloze brok steen mocht daar zo af en toe best eens mee uitgelachen worden. Zeker als hij net een tien had gehaald op zijn spreekbeurt! Ja ja lieve klasgenootjes, dat hoorde je goed... Een tien!

Een tien! Een tien op tien!

Ricky liep met flinke tred te voet van school naar huis. Hij had geen zin om in de auto te zitten en wilde de hele wereld vertellen over zijn prima schoolresultaten! Maar het leek wel alsof de hele wereld niet thuis was. Net op een dag als vandaag!

Zijn mama was in geen velden of wegen te bespeuren toen hij thuiskwam, en op tafel lag een briefje.

Nog snel even boodschappen doen.
Mama

En aan een mama die afwezig is kan je nu eenmaal niks vertellen. Dus vertelde Ricky het tegen de hond, maar die leek het niks te kunnen schelen. Hij vertelde het tegen de dode mot oftewel heterocera op de vensterbank. Die reageerde evenmin. Van de wakkerwekker in de hoek hoefde hij ook al geen complimentje te verwachten tot een uur of zeven morgenvroeg... Ricky Van de Ruigerots liep de tuin door als een kip zonder kop, zocht naar iemand die wou luisteren, zag de buurman die naar binnen vluchtte en deed of hij de jongen niet zag, en kreeg plots een geweldig idee! Ricky Van de Ruigerots pakte zijn fiets en besloot om even snel dat hele eind naar de rand van de stad te rijden, naar dat gesticht achter die aangeplante populieren! Waar Eustachius woonde... Die zou zeker willen luisteren. Oude mensen hadden meestal toch niks anders te doen. En Ricky had zijn tien tenslotte een beetje aan de man te danken!

Het was windstil, de lucht was blauw, en de aangename zonnestralen schenen in al hun glorie met zo'n tweeëntwintig graden, waardoor Ricky op de fiets alleen nog maar meer sproeten kreeg. Hij trapte stevig door en realiseerde zich na een tijdje pas dat hij er veel langer over zou doen dan met de auto. Bovendien had hij geen jas bij zich, niemand bij hem thuis wist waar hij was, en hij had ook niet eerst zijn huiswerk gemaakt voor hij andere activiteiten ging doen. Maar goed. Hij was nu al te ver gekomen om nog terug te keren. Zorgen voor later!

Hij schrok net op tijd weer wakker uit zijn overpeinzingen om allebei zijn remmen stevig dicht te knijpen, zodat hij slipte en zijn voet op de grond zette voor hij viel, en daardoor gelukkig